

महाराष्ट्र शासन
वित्त विभाग
शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०१९/प्र.क्र.९२/अर्थ-३,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक :- १३ मार्च, २०२०.

- पहा :- १) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्र. पूरक-२०१९/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि. ०१ एप्रिल, २०१९.
२) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्र. पूरक-२०१९/प्र.क्र.९२/अर्थ-३, दि. ०८ जुलै, २०१९.
३) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्र. पूरक-२०१९/प्र.क्र.९३/अर्थ-३, दि. ०९ जुलै, २०१९.
४) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्र. पूरक-२०१९/प्र.क्र.९५/अर्थ-३, दि. ०३ जानेवारी, २०२०.
५) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्र. अर्थसं-२०१९/प्र.क्र.९२/अर्थ-३, दि. २२ जानेवारी, २०२०
६) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्र. पूरक-२०२०/प्र.क्र.५४/अर्थ-३, दि. ११ मार्च, २०२०.

परिपत्रक

सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षाच्या अर्थसंकल्पीय तरतूदी (पूरक मागण्यांसह) वितरणासंदर्भात सर्व संबंधित प्रशासकीय विभागांना संदर्भाधीन परिपत्रकाद्वारे सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. यामध्ये आमदार स्थानिक विकास कार्यक्रम तसेच जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसाधारण /अनु.जाती /अनु. जमाती घटक कार्यक्रम) यांसाठी निधी वितरणाची मर्यादा १०० % इतकी करण्यात आली आहे.

२. सदर सूचनांच्या अनुषंगाने आता सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांना असे कळविण्यात येते की, सन २०१९-२०२० चे सुधारित अंदाज निश्चित झालेले असून सदर सुधारित अंदाजाच्या मर्यादेतच व खालील अटी शर्ती व सूचनांच्या अधिन राहून निधीचे वितरण करण्यात येईल, याबाबत प्रशासकीय विभागांनी दक्षता घ्यावी.

- अ) जुन-२०१९, डिसेंबर-२०१९ व फेब्रुवारी-२०२० च्या अधिवेशनात पुरवणी विनियोजन अधिनियमानुसार मंजूर झालेल्या पूरक मागण्यांच्या रकमा वाटप करण्यापूर्वी सदर रकमा पूरक मागणी प्रस्तावामध्ये जर काही अटी व शर्तीच्या अधिनतेने अर्थसंकल्पीत करण्यात आल्या असतील, तर त्या अटींची पूर्तता करून तेवढ्याच कार्यक्रमांतर्गत खर्चाच्या पुरवणी मागण्यांच्या नस्त्यांवर यथास्थिती नियोजन विभाग, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, आदिवासी विकास विभाग व वित्त विभागाची आणि अनिवार्य खर्चाच्या पूरक मागण्यांसंदर्भात वित्त विभागाची मान्यता घ्यावी. असे मान्यता घेण्याचे प्रस्ताव पुरवणी मागण्यांच्या मुळ नस्तीवर सादर करण्यात यावेत. मुळ तरतूद अखर्चीत असल्यास, पूरवणी मागणी वितरीत करण्यासाठी विवक्षित कारणे असल्याशिवाय सरसकट प्रस्ताव नियोजन विभाग, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, आदिवासी विकास विभाग व वित्त विभागाला पाठवू नयेत.
- ब) या व्यतिरिक्त ३१- सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर) तसेच ३३- अर्थसहाय्य या उद्दीष्टाखालील सन २०१९-२०२० मधील उर्वरित निधीचे वितरण सुधारित अंदाजाच्या मर्यादेत करताना

त्यास यथास्थिती कार्यक्रम खर्चाच्या निधीसाठी नियोजन विभाग, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, आदिवासी विकास विभाग व वित्त विभागाची आणि अनिवार्य खर्चाच्या निधीसाठी वित्त विभागाची मान्यता घ्यावी.

- क) केंद्र पुरस्कृत / बाह्य साहाय्यित योजनेसंदर्भातील निधीचे वितरण सुधारित अंदाजाच्या मर्यादेत करताना, संदर्भाधीन दिनांक ०८ जुलै, २०१९ च्या शासन परिपत्रकातील परिच्छेद-१३ मधील सूचना लागू राहील.
- ड) प्रशासकीय विभागांना उपरोक्त मर्यादेमध्ये उपलब्ध करून दिलेला निधी त्यांच्या अधिनस्त असलेल्या क्षेत्रीय कार्यालयांना वा प्रशासकीय विभागांना वितरीत करताना शिल्लक निधी विचारात घेऊन हा निधी निश्चितपणे खर्च होईल याची खात्री करावी. सदर निधी कोणत्याही परिस्थितीत खर्च न होता त्यांच्या अधिनस्त क्षेत्रीय अधिकारी / मंडळे / महामंडळे यांच्या बँक खात्यात, स्वीय प्रपंजी खात्यात अथवा शासकीय लेख्याबाहेर ठेवता येणार नाही.
- इ) तसेच यापूर्वी निधी आहरित करून बँक / स्वीय प्रपंजी खात्यात ठेवला असल्यास, असा खर्च न होणारा निधी शासन खाती जमा करण्यात यावा.

३. वरील प्रमाणे प्रशासकीय विभागाने निधीचे वितरण करतांना तसेच तो खर्च करतांना महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियम पुस्तिका व वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिकेमध्ये उल्लेख केलेल्या तसेच नियोजन व वित्त विभागाने यापूर्वी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना व प्रचलित निकष, वित्तीय अधिकारांचे प्रत्यायोजन तसेच वित्त विभागाने वेळोवेळी दिलेल्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करावे. वर्षाच्या शेवटच्या महिन्यात प्रमाणाबाहेर खर्च (Rush of Expenditure) होणार नाही याची विभागाने दक्षता घ्यावी व तश्या सूचना नियंत्रक अधिकाऱ्यांना द्याव्यात. याबाबत आर्थिक अनियमितता झाल्यास त्यास प्रशासकीय विभाग जबाबदार राहील.

४. अर्थसंकल्पीय तरतूदीत होणारी बचत महाराष्ट्र राजकोषिय उत्तरदायित्व व अर्थसंकल्पीय व्यवस्थापन नियमांतर्गत निर्धारीत केलेली वार्षिक लक्ष्ये साध्य करण्यासंदर्भात उपयुक्त ठरणार असल्याने अर्थसंकल्पीत तरतूदींचे पुनर्विनियोजन करण्याच्या प्रशासकीय विभागांच्या अधिकारांना संदर्भाधीन दिनांक २२ जानेवारी, २०२० च्या शासन परिपत्रकान्वये स्थगिती दिलेली आहे. आता सुधारित अंदाज अंतिम झाले असल्याने व एखाद्या योजनेस निधी कमी पडत असल्यास व इतरत्र बचत असल्यास तेवढयाच निधीचे पुनर्विनियोजन करावयाच्या नस्त्या आवश्यक तेथे नियोजन विभाग, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग व आदिवासी विकास विभाग यांच्यामार्फत वित्त विभागास सादर करण्यात याव्यात. हे पुनर्विनियोजन सरसकट न करता अपवादात्मक व टाळता न येण्यासारख्या बाबी असल्यासच प्रस्तावित करावेत. सन २०१७-१८ पासून योजनांतर्गत व योजनेतर खर्चाचे एकत्रिकरण करून अर्थसंकल्पीय खर्चाचे अनिवार्य खर्च व कार्यक्रमांवरील खर्च असे वर्गीकरण दर्शविण्याच्या झालेल्या निर्णयामुळे कार्यक्रम खर्चातून अनिवार्य खर्चाकडे वा अनिवार्य खर्चातून कार्यक्रम खर्चाकडे पुनर्विनियोजन करता येणार नाही.

५. निधी वितरण तसेच पुनर्विनियोजनाबाबतच्या नस्त्या आवश्यक तेथे नियोजन विभाग, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, आदिवासी विकास विभाग या विभागाच्या मान्यतेनंतर वित्त विभागास गुरुवार दिनांक २६ मार्च, २०२० रोजी दुपारी ०२.०० वाजेपर्यंत स्विकारण्यात येतील याची

विभागाने नोंद घ्यावी. तसेच अशा नस्त्यांच्या निर्देशपत्रावरच “सन २०१९-२०२० निधी वितरण/पुनर्विनियोजन” असे ठळक अक्षरात नमूद करावे. यानंतर अशा बाबीचे प्रस्ताव/नस्ती वित्त विभागात कोणत्याही परिस्थितीत स्वीकारले जाणार नाहीत. याची विभागाने नोंद घेऊन त्यानुषंगाने कार्यवाही करावी. तसेच वित्त विभागाच्या नोंदणी शाखेमध्ये प्राप्त झालेले असे प्रस्ताव नोंदणी शाखेने तातडीने संबंधित व्यय शाखेकडे पाठवावेत. व्यय शाखेने सदर प्रस्तावाची छाननी करून अभिप्रायासह असे प्रस्ताव दिनांक २७ मार्च, २०२० रोजी दुपारी १२.०० वाजेपर्यंत अर्थसंकल्प शाखेस पाठवावेत.

६. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेताक २०२००३१३१७४६४४६६०५ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(व. कृ. पाटील)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. राज्यपालांचे सचिव
- २) मा. मुख्यमंत्र्याचे प्रधान सचिव
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव
- ४) मा. विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद/विधान सभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ५) सर्व मंत्री आणि राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
- ६) सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ८) सर्व सह सचिव / उप सचिव (अर्थसंकल्प शाखा), सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) विशेष आयुक्त, महाराष्ट्र सदन, कोपर्निकस रोड, नवी दिल्ली ११० ००९.
- १०) प्रधान महालेखापाल - १/२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर.
- ११) प्रधान महालेखापाल - १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर.
- १२) संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.
- १३) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- १४) निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई.
- १५) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
- १६) सर्व सह सचिव/उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १७) निवड नस्ती, अर्थसंकल्प-३, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.